

Bruxelles, den 20.12.2017
COM(2017) 808 final

Henstilling med henblik på

RÅDETS AFGØRELSE

om bemyndigelse til at indlede forhandlinger om en aftale mellem Den Europæiske Union og Kongeriget Marokko om udveksling af personoplysninger mellem Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde (Europol) og de marokkanske kompetente myndigheder for bekæmpelse af grov kriminalitet og terrorisme

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR HENSTILLINGEN

I en globaliseret verden, hvor grov kriminalitet og terrorisme i stigende grad er tværnational og antager mange former, bør de retshåndhævende myndigheder være fuldt rustet til samarbejde med eksterne partnere for at sikre deres borgeres sikkerhed. Europol bør derfor kunne udveksle personoplysninger med de retshåndhævende myndigheder i tredjelande, i det omfang det er nødvendigt, for at Europol kan udføre sine opgaver.

Siden ikrafttrædelsen af forordning nr. 2016/794 den 1. maj 2017¹ og i henhold til traktaten er Kommissionen på vegne af Den Europæiske Union ansvarlig for at føre forhandlinger om internationale aftaler med tredjelande vedrørende udveksling af personoplysninger med Europol. Europol kan i det omfang, det er nødvendigt for udførelsen af sine opgaver, etablere og vedligeholde samarbejdsrelationer med eksterne partnere i form af samarbejdsordninger og administrative ordninger, der ikke i sig selv udgør retsgrundlag for udveksling af personoplysninger.

Under hensyntagen til den politiske strategi, som er beskrevet i den europæiske dagsorden om sikkerhed², Rådets konklusioner³ og den globale strategi⁴, de operationelle behov hos de retshåndhævende myndigheder i hele EU og de potentielle fordele ved et tættere samarbejde på dette område, finder Kommissionen det nødvendigt at indlede forhandlinger på kort sigt med otte lande, som identificeret i den 11. statusrapport om indførelsen af en ægte og effektiv sikkerhedsunion⁵.

Kommissionen har foretaget sin vurdering af de prioriterede lande under hensyntagen til Europolis operative behov. I Europolis strategi for 2016-2020 udpeges Middelhavsområdet som prioritet for styrkede partnerskaber⁶. I Europolis eksterne strategi for 2017-2020 understreges også behovet for et tættere samarbejde mellem Europol og Mellemøsten/Nordafrika (MENA) på grund af den aktuelle terrortrussel og de migrationsrelaterede udfordringer⁷.

Europol har ingen aftaler med noget land i denne region.

Denne henstilling vedrører specifikt forhandlinger med Marokko, selv om samarbejdet med ethvert MENA-land skal ses i sammenhæng med regionen som helhed. Den nuværende ustabilitet i regionen, navnlig situationen i Syrien, udgør en betydelig langsigtet trussel mod EU's sikkerhed, som hurtigst muligt skal imødegås. Dette berører både den effektive bekæmpelse af terrorisme og den dertil knyttede organiserede kriminalitet⁸ samt migrationsrelaterede udfordringer såsom facilitering af irregulær migration og

¹ Forordning (EU) 2016/794 af 11. maj 2016 (EUT L 135 af 24.5.2016, s. 53).

² COM(2015) 185 final.

³ Rådsk dokument 10384/17 af 19. juni 2017.

⁴ *Fælles vision, fælles handling: A Stronger Europe - A Global Strategy for the European Union's Foreign And Security Policy (Et stærkere Europa – En global strategi for Den Europæiske Unions udenrigs- og sikkerhedspolitik)* <http://europa.eu/globalstrategy/en>.

⁵ COM(2017) 608 final.

⁶ Europolis strategi for 2016-2020, som vedtaget af Europolis Styrelsesråd den 1. december 2015, <https://www.europol.europa.eu/publications-documents/europol-strategy-2016-2020>.

⁷ Europolis eksterne strategi for 2017-2020, som vedtaget af Europolis Styrelsesråd den 13. december 2016, EDOC#865852v3.

⁸ Ifølge Europol omfatter den relevante organiserede kriminalitet i regionen ulovlig handel med skydevåben, narkotikahandel, økonomisk kriminalitet, herunder hvidvaskning af penge, og cyberkriminalitet.

menneskehandel. Det er af afgørende betydning at samarbejde med de lokale retshåndhævende myndigheder for at håndtere disse udfordringer.

På grundlag af dialoger på teknisk plan for at fastlægge fælles foranstaltninger til forbedring af informationsudveksling og en fælles retshåndhævende operationel indsats over for ulovlig handel med skydevåben er EU allerede nået til enighed med Marokko om en liste over tiltag til styrkelse af EU-MENA-samarbejdet mellem relevante retshåndhævende myndigheder, bistand til opbygning af kapacitet i relevante regionale og/eller bilaterale programmer og udvikling af operationelle aktioner under en fælles aftalt ramme⁹. Dette omfatter imidlertid ikke videregivelse af personoplysninger.

Den politiske kontekst

Det historiske partnerskab mellem EU og Kongeriget Marokko understøttes af en række politiske og økonomiske aftaler. Siden 2000 har ikrafttrædelsen af Euro-Middelhavs-associeringsaftalen præget relationerne mellem EU og Marokko¹⁰. Siden 2008 har Marokko nydt godt af en avanceret status inden for rammerne af den europæiske naboskabspolitik. Bl.a. vedrører et mål med samarbejdet styrket dialog og samarbejde inden for politik og sikkerhed;

De politiske forbindelser med Marokko, herunder drøftelser om sikkerhed og bekæmpelse af terrorisme, er blevet sat i bero efter Rettens dom af december 2015¹¹. Efter sagen blev appelleret til Domstolen¹², fandt politiske drøftelser imidlertid sted med primært fokus på håndtering af de retlige konsekvenser af dommen for de bilaterale forbindelser mellem EU og Marokko. Marokko har uformelt meddelt, at det tillægger sikkerhedssamarbejdet med EU stor betydning. Marokko var det første MENA-land, der blev tilbudt en dialog om terrorbekæmpelse, og forberedelserne dertil var allerede skredet godt frem medio 2015, før arbejdet blev sat i bero.

Marokko har udviklet et tæt bilateralt samarbejde om terrorbekæmpelse med EU-medlemsstater, herunder Spanien og Frankrig, og opløser regelmæssigt terrornetværk. Marokko er også en af formændene i Det Globale Forum for Terrorbekæmpelse (GCTF) og medlem af den globale koalition mod Daesh. Det huser et af de EU-finansierede regionale CBRN-ekspertisecentre.

Operationelle behov

På grundlag af data i SOCTA 2017¹³ og TE-SAT 2017¹⁴, ovennævnte drøftelser samt bl.a. Europols interne ekspertviden er der behov for samarbejde med Marokko, navnlig for at bekæmpe følgende former for kriminalitet:

Terrorisme udgør en alvorlig trussel mod både Marokko og EU, som har været mål for terrorangreb. Ud over at forbedre trusselsbilledet og identifikationen af nye tendenser er det nødvendigt med et tættere samarbejde, herunder udveksling af personoplysninger, for at

⁹ Adskillige initiativer i denne forbindelse er medtaget i prioriteten om skydevåben som led i EU's politikcyklus om grov og organiseret kriminalitet samt i meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelse af den europæiske dagsorden om sikkerhed: En EU-handlingsplan for bekæmpelse af ulovlig handel med og brug af skydevåben og eksplosivstoffer (COM(2015) 624 final af 2.12.2015).

¹⁰ Euro-Middelhavsaf-talen om oprettelse af en associering mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Kongeriget Marokko på den anden side (EFT L 70 af 18.3.2000, s. 206).

¹¹ Sag T-512/12 Front Polisario mod Rådet.

¹² Sag C-104/16 Rådet mod Front Polisario.

¹³ <https://www.europol.europa.eu/socta/2017>.

¹⁴ <https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/documents/tesat2017.pdf>.

håndtere fænomenet med udenlandske terrorkombattanter (herunder mistænkte med dobbelt statsborgerskab eller lovligt ophold i EU og Marokko) og effektivt afsløre, forebygge og retsforfølge rejser med terrorisme for øje, terroristers misbrug af internettet, finansiering af terrorisme samt forbindelsen til organiseret kriminalitet.

Ulovlig handel med skydevåben: Den nuværende ustabilitet i MENA-regionen, navnlig konflikterne i Libyen, har medført en betydeligt øget ulovlig handel med skydevåben i regionen. Dette udgør en trussel mod sikkerheden på både kort og langt sigt. Marokko er en vigtig partner i arbejdet med at dæmme op for strømmen af ulovlige skydevåben til dets nabolande og forhindre ulovlig handel til EU ved brug af containerskibe, færger og mindre både, der krydser Middelhavet.

Migrationsrelaterede udfordringer: Marokko er fortsat en vigtig partner for EU til at udvikle samarbejdet med henblik på forebyggelse af irregulær migration, og strømmene til EU er for nyligt taget til. Marokko er både et oprindelsesland for irregulær migration og en vigtig rute for statsborgere fra lande i Afrika syd for Sahara. I den europæiske grænse- og kystvagts risikoanalyserapport fra 2017 blev dokumentfalsk og smugling af migranter fremhævet som betydelige risici.

Narkotikahandel: Mellemøsten og Nordafrika (MENA) udgør et vigtigt oprindelses-, transit- og forbrugssted for ulovlige narkotika. Med en stabil base af kunder mod nord, Sahel-smuglervejen mod syd og heroinruten, der gennemskærer den fra øst til vest, er regionen både kilde til og modtager af påvirkning fra misbrug og produktion af ulovlige stoffer. Marokko er en stor producent af cannabis og et centralt oprindelsesland for cannabisprodukter, der kommer ind på EU's marked. Fremstilling af syntetisk narkotika baseret på lægemidler er også et problem.

I 2016 iværksatte det EU-finansierede kokainruteprogram (AIRCOP-delen) en fælles retlig myndighed i form af en lufthavnstaskforce i Marokko.

Cyberkriminalitet: Marokko gør fremskridt med hensyn til truslen fra cyberkriminalitet takket være dets status som prioriteret land for EU's og Europarådets kapacitetsopbyggende programmer om bekæmpelse af cyberkriminalitet, herunder med hensyn til seksuel udnyttelse af børn og omrejsende børnesexforbrydere. Udviklingen af Marokkos kapacitet til samarbejde vil sandsynligvis føre til et øget behov for informationsdeling for at håndtere transnationale trusler inden for cyberkriminalitet og seksuel udnyttelse af børn.

2. JURIDISKE ASPEKTER AF HENSTILLINGEN

I forordning (EU) 2016/794 om Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde (Europol) fastsættes en retlig ramme for Europol, navnlig dets mål, opgaver, beføjelser, databeskyttelsesgarantier og måder at samarbejde med eksterne partnere på.

Denne henstilling er i overensstemmelse med Europolforordningen.

Formålet med denne henstilling er, at Rådet giver Kommissionen bemyndigelse til at føre forhandlinger om den fremtidige aftale på vegne af EU. Retsgrundlaget for Rådets bemyndigelse til at indlede forhandlinger er artikel 218, stk. 3 og 4, i TEUF.

I overensstemmelse med artikel 218 i TEUF udpeges Kommissionen som Unionens forhandler med hensyn til indgåelsen af aftalen mellem Den Europæiske Union og Marokko om udveksling af personoplysninger mellem Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde (Europol) og de marokkanske kompetente myndigheder for bekæmpelse af grov kriminalitet og terrorisme.

Henstilling med henblik på

RÅDETS AFGØRELSE

om bemyndigelse til at indlede forhandlinger om en aftale mellem Den Europæiske Union og Kongeriget Marokko om udveksling af personoplysninger mellem Den Europæiske Unions Agentur for Rets håndhævelsessamarbejde (Europol) og de marokkanske kompetente myndigheder for bekæmpelse af grov kriminalitet og terrorisme

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 218, stk. 3 og 4,

under henvisning til henstilling fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/794¹⁵ blev vedtaget den 11. maj 2016 og anvendes fra den 1. maj 2017.
- (2) I denne forordning, navnlig i artikel 25, fastsættes reglerne for videregivelse af personoplysninger fra Den Europæiske Unions Agentur for Rets håndhævelsessamarbejde (Europol) til tredjelande og internationale organisationer. Europol kan videregive personoplysninger til en myndighed i et tredjeland på grundlag af en international aftale, der er indgået mellem Unionen og det pågældende tredjeland, jf. artikel 218 i TEUF, og som frembyder tilstrækkelige garantier med hensyn til beskyttelsen af privatlivets fred og fysiske personers grundlæggende rettigheder og friheder.
- (3) Der bør indledes forhandlinger med henblik på indgåelse af en sådan aftale mellem Den Europæiske Union og Kongeriget Marokko.
- (4) Aftalen bør overholde de grundlæggende rettigheder og de principper, der er fastlagt ved Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, særlig retten til privatliv og familieliv, jf. chartrets artikel 7, retten til beskyttelse af personoplysninger, jf. chartrets artikel 8, og retten til adgang til effektive retsmidler og til en upartisk domstol, jf. chartrets artikel 47. Aftalen bør anvendes i overensstemmelse med disse rettigheder og principper —

¹⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/794 af 11. maj 2016 om Den Europæiske Unions Agentur for Rets håndhævelsessamarbejde (Europol) og om erstatning og ophævelse af Rådets afgørelse 2009/371/RIA, 2009/934/RIA, 2009/935/RIA, 2009/936/RIA og 2009/968/RIA (EUT L 135 af 24.5.2016, s. 53).

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Kommissionen bemyndiges hermed til på vegne af Unionen at indlede forhandlinger om en aftale mellem Den Europæiske Union og Kongeriget Marokko om udveksling af personoplysninger mellem Den Europæiske Unions Agentur for Rets håndhævelsessamarbejde (Europol) og de marokkanske kompetente myndigheder for bekæmpelse af grov kriminalitet og terrorisme.

Artikel 2

Forhandlingsdirektiverne er anført i bilaget.

Artikel 3

Forhandlingerne føres i samråd med [navn på det særlige udvalg indsættes af Rådet].

Artikel 4

Denne afgørelse er rettet til Kommissionen.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

*På Rådets vegne
Formand*